Teori ve Uygulamalarıyla

Eğitimde Aile Katılımı

Editör: Doç. Dr. Ataman KARAÇÖP

PEGEM AKADEMİ

Editör: Doç. Dr. Ataman KARAÇÖP

TEORİ VE UYGULAMALARIYLA EĞİTİMDE AİLE KATILIMI

ISBN 978-625-7228-33-6
DOI 10.14527/9786257228336

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2020, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayınevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere http://pegem.net adresinden ulaşılabilmektedir.

1. Baskı: Ekim 2020, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türlüdür
Dizgi-Grafik Tasarım: Müge Çetin
Kapak Tasarım: Pegem Akademi

Baskı: Sonçağ Yayıncılık Matbaacılık Reklam San Tic. Ltd. Şti.
İstanbul Cad. İstanbul Çarşısı 48/48
İskitler - Ankara Tel: (0312) 341 36 67

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 47865

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Bölümler ve Yazarları

Editör: *Doç. Dr. Ataman KARAÇÖP*

1. Bölüm: Eğitimde Aile Katılımının Teorik Temelleri
Doç. Dr. Ataman KARAÇÖP- Kafkas Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-8939-3725

2. Bölüm: Erken Çocukluk Döneminde Aile Katılımı
Dr. Vedat BAYRAKTAR- Gazi Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-1076-4736

3. Bölüm: İlkokul Döneminde Aile Katılımı
Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Hanifi ERCOŞKUN- Atatürk Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9932-3659

4. Bölüm: Özel Eğitimde Aile Katılımı
Arş. Gör. Selin GÖKÇE- Anadolu Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-9484-9619

5. Bölüm: Fen Bilimleri Eğitiminde Aile Katılımı
Dr. Öğr. Üyesi Tufan İNALTEKİN- Kafkas Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-3843-7393

6. Bölüm: Matematik Eğitiminde Aile Katılımı
Dr. Zekiye MORKOYUNLU- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-1978-4525

7. Bölüm: Sosyal Bilgiler Eğitiminde Aile Katılımı
Dr. Öğr. Üyesi Feride ERSOY- Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
ORCID No: 0000-0001-7088-4903

2.2.5. Ev Ziyaretleri 97
2.3. Erken Çocukluk Eğitim Kurumlarında Aile Katılımlı Etkinlikleri: Planlama, Uygulama ve Değerlendirme 99
KAYNAKLAR.....105

3. BÖLÜM
İLKOKUL DÖNEMİNDE AİLE KATILIMI

3.1. İlkokulda Aile Katılımında İletişim 114
3.2. İlkokulda Aile Katılımının Önemi.....115
3.2.1. İlkokulda Aile Katılımında Ailelerin Sosyoekonomik Statüsünün Rolü.....115
3.2.2. İlkokulda Aile Katılımında Yönetici ve Öğretmen Etkisi 118
3.2.3. İlkokulda Aile Katılımında Zamanın Etkisi 119
3.3. İlkokulda Aile Katılımının Belirleyicileri 119
3.4. İlkokulda Aile Katılımında Başarı 122
3.5. İlkokulda Aile Katılımında Ev Ödevinin Rolü.....123
3.6. İlkokulda Aile Katılımında Davranış Sorunlarını Giderme.....125
3.7. İlkokulda Aile Katılımının Sınırlayıcıları.....127
KAYNAKLAR.....131

4. BÖLÜM
ÖZEL EĞİTİMDE AİLE KATILIMI

4.1. Özel Gereksinimli Çocuk ve Aile.....139
4.2. Ailede İlk Farkına Varış.....139
4.3. Ailelerin Danışmanlık, Rehberlik ve Eğitim Gereksinimlerinin Karşılanması 142
4.4. Aile Eğitimi ve Aile Katılımının Yararları.....144
4.5. Okul-Aile İşbirliğinin Önemi 146
4.6. Aile Katılımını Sağlama Yöntemleri 150
4.7. Aile Eğitim Programları 154
4.7.1. Uygulamanın Yapıldığı Ortama Göre Aile Eğitim Programları 154
4.7.2. Aile Eğitim Programlarının Hazırlanması ve Değerlendirilmesi.....155
KAYNAKLAR.....163

3. BÖLÜM

İLKOKUL DÖNEMİNDE AİLE KATILIMI

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet Hanifi ERCOŞKUN- *Atatürk Üniversitesi*
ORCID No: 0000-0001-9932-3659

Okul öncesi döneminden sonra öğrencilerin aileleriyle en çok vakit geçirdikleri dönem ilkokul dönemidir. Bu dönemde aileler aile katılım sürecine dahil olmak isteseler bile bunu nasıl yapacaklarını bilemeyebilirler ya da ilkokulda bunun nasıl yapılacağı onlara okul tarafından gösterilmemiş olabilir. Bu bölümde ilkokul döneminde aile katılımının tanıtılmaya çalışılacaktır.

Her eğitim kademesinde önemli olmakla birlikte özellikle ilkokul döneminde okulda verilen eğitimin evde desteklenip devam ettirilememesi çocuğun başarısızlığına ve bunun sonucunda özgüven azalmasına sebep olabilmektedir. Bu durum çocuğun ilerideki eğitim hayatını olumsuz etkileyebilir. Ayrıca ilkokulda aile katılımı öğretmenler açısından da yararlı bir süreçtir ve iyi planlanmış aile katılımı çalışmaları öğretmenin işini kolaylaştırarak öğrencilerine daha fazla öğrenme yaşantısı sunmada onlara zaman kazandırabilmektedir. Hem okulda verilen eğitimin evde hem de ailelerin katılımıyla evde verilen eğitimin okulda desteklenmesiyle çocuğun istendik davranış değişikliklerine doğru olarak ve kısa zamanda ulaşması sağlanabilir.

Aile katılımı, ebeveynlerin çocuklarının eğitimini desteklemelerinin birçok yolunu kapsayan şemsiye bir terim (Sibley & Dearing, 2014) geniş bir kavramdır. Aile katılımı, çocukların erken gelişiminde iki temel bağlamı, yani ev ve okul ortamlarını birbirine bağlar (Bronfenbrenner & Ceci, 1994). Bu nedenle aile katılımı ebeveynlerin en az iki alanda inançları ve etkinlikleri olarak tanımlanır: ev temelli katılım ve okul temelli katılım (Boonk vd., 2018; Hemmerechts, Agirdağ & Kavadias, 2017). Ev temelli katılım, çocukların okul öğrenme süreçleriyle bağlantılı olarak evde gerçekleşen çocuk-aile etkileşimlerini kapsar (örneğin, onlara ev ödevlerinde yardımcı olmak, onlara kitap okumak, çocukların okul deneyimleri